

FINLANDS ORDNAR 100 ÅR

Tio glada Marthor besökte den fenomenala utställningen på Riksarkivet och guidades av en sakkunnig John Strömberg.

Förutom den fina utställningen hade vi även möjlighet att se oss om i den underbart vackra byggnaden samt dess arkiv med domstolshandlingar från 1800-talet, innehållande civilärenden och anmälningsärenden som alla var handskrivna. Idag är allt digitaliserat.

Vi fick bekanta oss med en gedigen utställning som innefattade alla förtjänsttecken som vi har i Finland samt deras bakgrund och deras planeringsfaser. Vi såg bl.a. cigarrettasken på vars lock Akseli Gallen-Kallela skissat Finlands Vita Ros´ orden, utförd på Haapamäki järnvägsstation 2.2 1918 med ett följbrev.

På en separat del av utställningen visades den tidigare presidenten Mauno Koivistos finländska och utländska utmärkelsetecken. Den var verkligen var sevärd. Den omfattade flera höga utländska ordnar som enligt allmän internationell praxis kommer att återbördas till det land som förlänat dem.

Vi fick en inblick i när och hur och med vad orden och förtjänsttecken skall bäras vid olika tillfällen, därutöver blev vi även informerade om att man bör vara fyllda 50 år för att kunna erhålla ett ordenstecken.

Finlands Vita Ros´ tecken i silver förlänades sedan 1921 endast kvinnor i särskilt förtjänstfull verksamhet.

Fanny Luukkonen ordförande för Lotta Svärd organisationen, var den första kvinnan som förlänades med Frihetskorsset av 1 klass med svärd, efter vinterkriget 1940. Efter utställningen kunde vi alla konstatera att vi hädanefter ser på förtjänsttecken och orden med helt nya ögon.

Som ett tack för vårt besök erhöll vi boken "Finlands ordnar 100 år".

Alla länder har inte statliga förtjänstordnar, men varje land har sina egna sätt att belöna de medborgare och utlänningar som på ett särskilt sätt givit sitt stöd åt landet eller bidragit till att utveckla dess relationer till andra stater eller internationella aktörer.

Finland har tre statliga förtjänstordnar,

Frihetskorssetsorden 1918

Finlands Vita Ros´ orden 1919 och

Finlands Lejons orden 1942

I år hade det förflutit 100 år sedan Frihetskorsen och Frihetsmedaljerna instiftades, dessa utmärkelsetecken tillsammans med Finlands Lejons orden, utgör den mest centrala delen av det statliga belöningsystemet i Finland.

Att utdela statliga belöningar i Finland bygger på traditioner från svenska och ryska tiden. Efter Finlands självständighet blev utbytet av ordnar snabbt också en del av staternas diplomatiska artighetssed.

General Gustaf Mannerheim tog initiativet till att utdela utmärkelsetecken. Eftersom Finlands väg till självständighet var svår ville general Gustaf Mannerheim, på initiativ av överbefälhavare, belöna förtjänta officerare och soldater, som genom sina exempel skulle uppmuntra andra att göra sitt bästa för fosterlandet. Det offentliga belöningsystemet i Finland, har under de 100 år som förflutit antagit sin egen form, vilken också i internationell jämförelse är unik. Antalet årligen förlänade utmärkelsetecken är stort. Tanken är att varje medborgare eller utländsk medborgare, vars insats varit särskilt betydelsefull för det finländska samhället, skall kunna erhålla erkänsla också av staten.

